

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 85/2023-32

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Majetkový Holding, a. s.**, IČO 35 823 364, Staromestská 3, Bratislava, zastúpeného Mgr. Martinom Babčaníkom, advokátom, Oravská 1348/8, Miloslavov, proti (i) postupu Okresného súdu Nové Zámky v konaní sp. zn. 15Er/723/2004 pri schválení rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností a (ii) I. výroku uznesenia Okresného súdu Nové Zámky č. k. 15Er/723/2004-484 z 8. decembra 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Nové Zámky v konaní sp. zn. 15Er/723/2004 sčasti o schválenie rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Nové Zámky **prikazuje** v konaní sp. zn. 15Er/723/2004 konať bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadost'učinenie **7 000 eur**, ktoré **je** Okresný súd Nové Zámky **povinný** zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. I. výrok uznesenia Okresného súdu Nové Zámky č. k. 15Er/723/2004-484 z 8. decembra 2022 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
5. I. výrok uznesenia Okresného súdu Nové Zámky č. k. 15Er/723/2004-484 z 8. decembra 2022 **zrušuje a vec mu vracia** na ďalšie konanie.
6. Okresný súd Nové Zámky **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **493,10 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
7. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. decembra 2022 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v exekučnom konaní pri schválení rozvrhu výťažku z dražby nehnuteľností s tým, že mu bude priznané finančné zadostučinenie 10 000 eur. Okrem toho sa domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozhodnutím okresného súdu o vyhovení námietkam povinného proti rozvrhu výťažku, ktoré žiada zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Žiada priznať náhradu trov konania 1 354,37 eur.

II.

2. V exekúcii bola 22. júna 2007 vydražená nehnuteľnosť povinného, ku ktorej mal sťažovateľ ako oprávnený v inej exekúcii na základe platobného rozkazu z roku 1999, ktorým bol povinný zaviazaný zaplatiť mu 7 343 051,09 Sk, zriadené exekučné záložné právo. Za najvyššie podanie 69 873,19 eur bol príklep schválený vydražiteľke uznesením okresného súdu 30. novembra 2007. O návrhoch exekútora na schválenie rozvrhu výťažku z tejto dražby okresný súd rozhodol postupne (i) uznesením zo 14. marca 2008 tak, že ho neschválil, (ii) uznesením z 20. mája 2008 tak, že ho schválil, no na odvolanie povinného krajský súd uznesením z 3. apríla 2009 rozvrh neschválil, (iii) uznesením z 13. marca 2012 tak, že ho neschválil, (iv) uznesením z 11. januára 2017 tak, že ho neschválil a vyhovel námietkam povinného, (v) uznesením z 10. mája 2018 tak, že ho neschválil a vyhovel námietkam povinného s tým, že krajský súd odmietol odvolanie exekútora proti neschváleniu rozvrhu. O šiestom návrhu exekútora na schválenie rozvrhu výťažku okresný súd rozhodol uznesením z 5. mája 2020 tak, že (i) vyhovel námietkam povinného a (ii) rozvrh neschválil.

3. Proti uzneseniu okresného súdu z 5. mája 2020 sčasti o vyhovení námietkam povinného podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť, ktorá bola uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 526/2020 z 22. októbra 2020 odmietnutá, keďže sťažovateľ namietal odňatie možnosti konať pred súdom, čo je prípustný odvolací dôvod, a čo sa týka arbitrárnosti právnych záverov vo vzťahu k neschváleniu rozvrhu výťažku, ide o argumentáciu, ktorá smeruje k rozhodnutiu o neschválení rozvrhu výťažku, proti ktorému je odvolanie prípustné. Preto podľa § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd nemá právomoc na prerokovanie námietok sťažovateľa voči vyhoveniu námietkam povinného, čo zakladá dôvod odmietnutia ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

4. Proti uzneseniu okresného súdu z 5. mája 2020 sčasti o neschválení rozvrhu podal sťažovateľ odvolanie, na ktoré krajský súd uznesením z 27. januára 2022 uznesenie okresného súdu potvrdil. Vychádzal z toho, že odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu okresného súdu o vyhovení námietkam povinného, z ktorého musí vychádzať, a preto nemôže o rozvrhu výťažku rozhodnúť

inak ako okresný súd. Viazaný uznesením o vyhovení námietkam povinného nevyhnutne musí rozhodnutie o neschválení rozvrhu potvrdiť.

5. Exekútor 25. októbra 2022 navrhol schváliť siedmy rozvrh výťažku z dražby 69 953,13 eur tak, že sťažovateľovi pripadne 63 292,82 eur a zvyšok ďalším dvom veriteľom. Ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením okresný súd námietkam povinného vyhovel a uznesením, proti ktorému podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom krajský súd doteraz nerozhodol, rozvrh výťažku neschválil. Vychádzal z toho, že vydražiteľka zložila exekútorovi 22. júna 2007 dražobnú zábezpeku 2 821,48 eur a 11. októbra 2007 na účet exekútora uvedený v dražobnej vyhláške poukázala zvyšok jej najvyššieho podania 67 051,72 eur. Tieto prostriedky z tohto účtu boli prevedené na neúročený účet exekútora 25. novembra 2008. Okresný súd poukázal na to, že dražobná vyhláška podľa § 140 ods. 2 písm. f) Exekučného poriadku účinného v čase začatia exekúcie (ďalej len „EP“) musí obsahovať spôsob zaplatenia najvyššieho podania a exekútor v nej uviedol svoj úročený účet. Preto treba trvať na tom, aby výťažok dražby bol uložený na účte uvedenom v dražobnej vyhláške až do právoplatnosti uznesenia o schválení rozvrhu výťažku. Podľa okresného súdu exekútor v rozpore so svojimi povinnosťami výťažok previedol z účtu uvedeného v dražobnej vyhláške na neúročený účet. To odôvodňuje vyhovenie námietkam povinného, keďže exekútor nepostupoval podľa EP, čo bráni schváleniu rozvrhu výťažku. Okresný súd exekútorovi uložil zabezpečiť potvrdenie z banky o zostatku účtu uvedeného v dražobnej vyhláške k 25. novembru 2008 tak, aby bolo zrejmé, aký bol zostatok na tomto účte k tomuto dňu, a priložiť zmluvy o zriadení oboch účtov a doklad preukazujúci výšku úrokov na úročenom účte za obdobie od 25. novembra 2008 do rozvrhu výťažku tak, aby bolo zrejmé, z akej čiastky sa uspokojujú jednotlivé pohľadávky.

III.

6. Porušenie ústavných práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu sťažovateľ vidí v tom, že opakovane upozornil na nesprávnosť právneho posúdenia, no okresný súd opakovane vyhovuje námietkam povinného, čím šikanuje veriteľov povinného, ktorí viac ako 15 rokov čakajú na uspokojenie pohľadávok. Porušenie ústavných práv na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie uznesením okresného súdu sťažovateľ vidí v právnom omyle, ktorý bol základom vyhovenia námietkam povinného, keďže z EP nevyplýva či už povinnosť držať výťažok z dražby na účte uvedenom v dražobnej vyhláške alebo zákaz dispozície s týmito peniazmi prevodom na iný, hoc aj neúročený účet.

7. Okresný súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že postupoval bez prietahov. To, že vec nie je skončená, je spôsobené tým, že exekútor nerešpektoval názor súdov v rozhodnutiach o neschválení rozvrhov výťažku. Uviedol, že k právnej stránke rozhodnutí sa vyjadrovať nebude, no poukázal na to, že jeho rozhodnutia boli opakovane preskúmané a bol vyslovený nesprávny postup exekútora.

8. Povinný, zúčastnená osoba v konaní o ústavnej sťažnosti, sa vyjadril tak, že prieskum ústavnou sťažnosťou namietaného uznesenia nespadá do právomoci ústavného súdu. Podľa povinného ak rozdeľovanú podstatu tvoria podľa § 156 ods. 1 EP aj úroky z najvyššieho podania, potom exekútor bol povinný viesť najvyššie podanie na úročenom účte až do schválenia rozvrhu. Ak exekútor previedol výťažok na neúročený účet, musí obstaráť potvrdenie banky o tom, aké by boli úroky z výťažku na úročenom účte a tento rozdiel doplniť k výťažku

z vlastných zdrojov. Podľa povinného sťažovateľ nie je účastníkom exekučného konania, keďže nie je ani oprávnený a ani povinný, pričom v konaní o námietkach sa podľa § 161 ods. 3 EP rozhoduje o vadách, ktoré sú na ujmu toho, kto námietky podal, alebo ak súd zistí porušenie zákona. Okresný súd nerozhodoval o rozdelení podstatu, a preto nerozhodoval o práve sťažovateľa ako veriteľa. Ak by bol sťažovateľ účastníkom exekučného konania, mohol podať odvolanie proti uzneseniu o nechválení rozvrhu, ktoré je právnym prostriedkom podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

IV.

IV.1. Postup okresného súdu:

9. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. K odstráneniu tohto stavu dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04). Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov sa skúma s ohľadom na okolnosti prípadu z pohľadu (i) právnej a faktickej zložitosti veci, (ii) správania účastníka a (iii) postupu súdu (I. ÚS 41/02). Prihliada sa aj na význam sporu pre sťažovateľa (II. ÚS 32/02).

10. Význam veci pre sťažovateľa vyplýva z toho, že v exekúcii bola vydražená nehnuteľnosť povinného, proti ktorému sa domáhal svojej pohľadávky sťažovateľ v inej exekúcii, a preto mal na nehnuteľnosti povinného zriadené exekučné záložné právo. Význam sporu pre sťažovateľa je preto daný tým, že z rozvrhu výťažku má dôjsť k uspokojeniu jeho pohľadávky, a to aj napriek tomu, že v namietanej exekúcii nemal postavenie oprávneného. Jeho majetkový záujem na schválení rozvrhu výťažku predstavuje jeho občianskoprávnu vec.

11. K skutkovej a právnej náročnosti veci treba uviesť, že rozhodovanie o rozvrhu výťažku má jasné procesné pravidlá. Ide o rozhodnutie, ktoré sa nespája so žiadnym osobitným dokazovaním. Na vydražené nehnuteľnosti povinného boli zriadené exekučné záložné práva štyroch oprávnených, medzi nimi sťažovateľa, ktorých pohľadávky mali byť uspokojené pomerne podľa § 157 ods. 1 písm. c) a ods. 2 EP. Rozhodujúcou okolnosťou, ktorá viedla k tomu, že rozvrh výťažku nebol schválený, bola rozdielna právna predstava okresného súdu a povinného na strane jednej a exekútora a sťažovateľa na strane druhej. Spôsob a dĺžku riešenia tejto rozdielnosti právnej predstavy však nemožno pričítať nikomu inému ako okresnému súdu, ktorého úlohou je exekúciu ukončiť v primeranom čase. Neobstojí argument okresného súdu o tom, že neskončenie veci je spôsobené tým, že exekútor nerešpektoval právny názor súdov v rozhodnutiach o neschválení ním navrhnutých rozvrhov výťažku. To by bolo možné konštatovať len vtedy, ak tieto právne názory neboli výsledkom zjavného právneho omylu okresného súdu.

12. Okrem toho treba poukázať na § 220 ods. 1 EP, podľa ktorého disciplinárnym previnením je zavinené porušenie povinností pri výkone činnosti exekútora, pričom podľa § 223 ods. 2 EP návrh na začatie disciplinárneho konania je oprávnený podať aj predseda súdu. Z toho vyplýva, že okresný súd si dodržanie povinností exekútora mohol vynútiť aj iniciovaním disciplinárneho konania, v ktorom bolo možné verifikovať, či postup exekútora spočívajúci v predkladaní rozvrhov výťažku v rozpore s právnou predstavou okresného súdu a povinného predstavuje porušenie povinností exekútora.

13. Okresný súd v namietanom konaní nepostupoval v intenciách čo najrýchlejšieho a efektívneho ukončenia rozvrhu výťažku, ale tak, že si prostredníctvom svojej právnej predstavy vynucoval, aby do rozvrhu výťažku boli zaradené aj prostriedky, ktoré exekútor nezískal ako výťažok z dražby. Preto týmto postupom okresného súdu došlo k porušeniu ústavných práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, keď o práve sťažovateľa k rozvrhu výťažku nebolo rozhodnuté ani po uplynutí viac ako 15 rokov od schválenia príklepu vydražiteľke. Samotná dĺžka takéhoto konania nie je ústavnoprávne akceptovateľná. Preto bolo podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ústavnej sťažnosti vo vzťahu k postupu okresného súdu vyhovené a okresnému súdu prikázané, aby v namietanom konaní konal bez zbytočných prietahov.

14. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušenia základného práva (IV. ÚS 210/04). Tak je to aj v tomto prípade. S prihliadnutím na celkovú dĺžku rozhodovania okresného súdu o schválení rozvrhu výťažku, správanie sťažovateľa, ktorý sa so svojim majetkovým nárokom stal rukojemníkom rozdielných právnych predstáv exekútora a okresného súdu, a význam sporu pre sťažovateľa bolo sťažovateľovi podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznané finančné zadosťučinenie 7 000 eur s tým, že vo zvyšku jeho návrhu vyhovené nebolo.

IV.2. Uznesenie okresného súdu:

15. Rozhodujúcou procesnou otázkou posúdenia ústavnej sťažnosti v rozsahu proti namietanému uzneseniu okresného súdu je otázka právomoci ústavného súdu a prípustnosti ústavnej sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bolo vyhovené námietkam povinného proti rozvrhu za situácie, že vyhovenie námietkam povinného bolo dôvodom neschválenia rozvrhu výťažku. K tejto otázke sa vyjadril ústavný súd v uznesení č. k. IV. ÚS 526/2020-16 z 22. októbra 2020 a v tom istom exekučnom konaní dospel k záveru, že odvolanie proti uzneseniu o neschválení rozvrhu výťažku, ku ktorému došlo z rovnakých dôvodov ako pri vyhovení námietkam povinného, vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodnúť o ústavnej sťažnosti proti uzneseniu o vyhovení námietkam povinného. Teda ak sťažovateľ ústavnou sťažnosťou namieta zjavnú nesprávnosť uznesenia o vyhovení námietkam povinného a túto zjavnú právnu nesprávnosť môže namietnuť aj v odvolaní proti uzneseniu o neschválení rozvrhu výťažku, podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde nie je daná právomoc ústavného súdu rozhodnúť o ústavnej sťažnosti proti uzneseniu o vyhovení námietkam povinného.

16. Na toto rozhodnutie ústavného súdu zrejme nadväzuje argumentácia povinného, podľa ktorej ústavná sťažnosť proti I. výroku uznesenia nie je prípustná, keďže sťažovateľ môže podať odvolanie proti uzneseniu o neschválení rozvrhu výťažku. K tomu však treba uviesť, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nenamieta porušenie svojich ústavných práv uznesením o neschválení rozvrhu výťažku, ale uznesením, ktorým bolo vyhovené námietkam povinného. Okrem toho sťažovateľ výslovne nepodal odvolanie proti ústavnou sťažnosťou namietanému I. výroku uznesenia okresného súdu o vyhovení námietkam povinného, ale len proti jeho II. výroku. Sťažovateľ v tomto odvolaní výslovne nevyužíva svoje právo domáhať sa zrušenia alebo zmeny I. výroku uznesenia okresného súdu tak, ako mu realizáciu jeho ústavných práv odporúča povinný v nadväznosti na predchádzajúce rozhodnutie ústavného súdu, ktoré však vychádzalo z iného prístupu sťažovateľa k ochrane jeho základných práv. Sťažovateľ tento priestor explicitne nevyužíva, a teda vedome

nevyčerpáva právny prostriedok, ktorý mu zákon priznáva na ochranu jeho ústavných práv. To by malo viesť k záveru, že ústavná sťažnosť sťažovateľa je podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde neprípustná, čo zakladá dôvod jej odmietnutia podľa § 55 písm. d) zákona o ústavnom súde.

17. Napriek tomu, že sťažovateľovi z predchádzajúceho rozhodnutia ústavného súdu vyplýva možnosť domáhať sa svojich práv proti uzneseniu, proti ktorému podľa zákona odvolanie nie je prípustné, aj odvolaním a nie je dôvod nestotožniť sa argumentáciou povinného, že ústavná sťažnosť je v zmysle § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde neprípustná, nie je dôvod ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietnuť. Sú dané sťažovateľom preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde, ktoré odôvodňujú prístup sťažovateľa spočívajúci v tom, že nevyužil možnosť podať odvolanie proti ústavnou sťažnosťou namietanému I. výroku uznesenia okresného súdu o vyhovení námietkam povinného. Tieto skutočnosti spočívajú v tom, že krajský súd napriek viacerým opravným prostriedkom, ktoré sťažovateľ využil proti predchádzajúcim rozhodnutiam okresného súdu, nedokázal okresný súd inštruovať tak, aby o banálnej procesnej veci exekučného konania – rozvrhu výtlačku bolo rozhodnuté v primeranej dobe, nie v dobe viac ako 15 rokoch od dražby nehnuteľností. Navyše, samotný krajský súd pri rozhodovaní o odvolaní sťažovateľa proti skoršiemu uzneseniu okresného súdu z 5. mája 2020 o neschválení rozvrhu výtlačku vyslovil už po rozhodnutí ústavného súdu vo veci sp. zn. IV. ÚS 526/2020 právny názor o neprípustnosti odvolania proti uzneseniu o vyhovení námietkam povinného. Nekonštruktívny prístup okresného a krajského súdu, ktorý viedol k neprimeranej dĺžke exekučného konania, je dôvodom hodným osobitného zreteľa, ktorý odôvodňuje neodmietnutie ústavnej sťažnosti sťažovateľa a preskúmanie namietaného I. výroku uznesenia okresného súdu o vyhovení námietkam povinného.

18. Otázka súladu namietaného uznesenia okresného súdu so základnými právami sťažovateľa spočíva v posúdení právneho názoru okresného súdu pri výklade noriem EP. K tomu treba uviesť, že ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto musí preskúmať len to, či sa tieto zákony nevyložili spôsobom, ktorý je svojvoľný alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav (II. ÚS 348/08). Protiústavné sú len rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (I. ÚS 301/06). Rovnako o takýto stav ide aj vtedy, ak závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, by zásadne popreli účel a význam zákona (I. ÚS 88/07). Z judikatúry EŠLP vyplýva, že rozhodnutie vnútroštátneho súdu možno považovať za svojvoľné a také, ktoré narúša spravodlivosť konania, iba v prípade, ak sú v ňom vyjadrené dôvody založené na zjavnej skutkovej alebo právnej chybe vnútroštátneho súdu, dôsledkom čoho došlo k odopretiu spravodlivosti (Moreira Ferreira, bod 85; Navalnyy a Ofitserov proti Rusku z 23. 2. 2016, sťažnosti č. 46632/13 a č. 28671/14, bod 119).

19. Z hľadiska právneho posúdenia toho, či namietané uznesenie okresného súdu je postihnuté zjavným právnym omylom, treba uviesť tie ustanovenia zákona, ktoré okresný súd aplikoval pri svojom rozhodnutí, keď dospel k záveru, že exekútor postupoval protiprávne, keď výtlačok z dražby previedol z úročeného účtu, ktorý bol uvedený v dražobnej vyhláske, na neúročený účet, ktorý v dražobnej vyhláske uvedený nebol. Podľa § 12 ods. 4 EP peňažné prostriedky, ktoré sú výtlačkom exekúcie, je exekútor povinný ukladať na osobitný bankový účet. Podľa § 140

ods. 2 písm. f) EP dražobná vyhláška musí obsahovať spôsob zaplatenia najvyššieho podania. Právny záver okresného súdu vychádza zo systematického výkladu týchto ustanovení, keď im priznáva vzájomný vzťah, ktorý spočíva v tom, že osobitný bankový účet, na ktorý je exekútor povinný ukladať výťažok z exekúcie, je spôsobom zaplatenia najvyššieho podania. S týmto výkladom sa nemožno stotožniť. Ustanovenie § 12 ods. 4 EP smeruje k ochrane peňazí, ktoré sú výťažkom exekúcie, pričom táto ochrana spočíva v oddelení výťažku od iných prostriedkov exekútora. Na strane druhej § 140 ods. 2 písm. f) EP smeruje k poskytnutiu informácie vydražiteľovi, akým spôsobom má zaplatiť najvyššie podanie. Spôsob zaplatenia najvyššieho podania a spôsob uloženia výťažku smerujú k celkom rozdielnym okruhom vzťahov týkajúcich sa postupov osôb zúčastnených na procese exekúcie. Zatiaľ čo § 140 ods. písm. f) EP smeruje k povinnosti vydražiteľa, § 12 ods. 4 EP reguluje nakladanie s výťažkom po jeho zaplatení. Zo vzájomného vzťahu týchto dvoch ustanovení nemožno vyvodiť povinnosť exekútora držať výťažok z dražby na účte uvedenom v dražobnej vyhláške. Možno z neho vyvodiť len povinnosť previesť tento výťažok na osobitný účet a mať ho na ňom uložený.

20. V podstate rozumne ani nemožno dospieť k záveru, že by úlohou súdu v procese schvaľovania rozvrhu výťažku malo byť zisťovanie údajov o bankovom účte, na ktorom je výťažok z dražby uložený. Predsa ľahko si možno predstaviť situáciu, že exekútor bude mať záujem na tom, aby výťažok z dražby previedol z účtu uvedeného v dražobnej vyhláške, ktorý bol osobitným účtom, podľa § 12 ods. 4 EP na iný osobitný účet, ktorý rovnako možno považovať za osobitný účet podľa § 12 ods. 4 EP. To platí osobitne v prípade sťažovateľa, keď k rozvrhu výťažku nedošlo za dobu viac ako 15 rokov od zaplatenia najvyššieho podania.

21. Rovnako neobstojí ani argumentácia povinného, ktorá vychádza z § 156 EP, podľa ktorého rozdeľovanú podstatu tvorí najvyššie podanie a úroky z neho. Z ustanovení EP vôbec nevyplýva, že by exekútor mal výťažok z dražby ukladať na úročený účet. § 156 EP je prirodzenou reakciou na to, že osobitný účet je úročený a k výťažku potencionálne pripadnú úroky. To však nemusí byť pravidlom. Ak by aj niektorá z osôb zúčastnených na dražbe bola v subjektívnej predstave o tom, že výťažok z dražby mal byť uložený na úročenom účte dokonca s určitou úrokovou sadzbou, nič jej nebráni v tom, aby namietala nesprávny úradný postup exekútora, a tak sa domáhala náhrady škody. K tomu však treba uviesť, že za osobu, ktorá mohla byť poškodená tým, že výťažok z dražby nebol na úročených účtoch, isto nemožno považovať povinného. Touto osobou je sťažovateľ a ostatné subjekty, ktorým mal byť výťažok z dražby rozvrhnutý a ktoré už 15 rokov mohli disponovať svojimi peniazmi, ktoré na splatenie ich pohľadávok úspešne vymohol exekútor momentom pripísania najvyššieho podania na jeho účet.

22. Nesprávny, okresným súdom vykonštruovaný výklad právnych noriem je zjavným právnym omylom, ktorého výsledkom je ujma na právach sťažovateľa. Vôbec nie povinného. Preto bolo podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vyslovené, že namietaným výrokom uznesenia okresného súdu došlo k porušeniu ústavných práv sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy bolo namietané uznesenie zrušené a vec vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie. V ďalšom konaní je okresný súd podľa § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde viazaný právnym názorom ústavného súdu. Jeho úlohou bude čo najskôr rozhodnúť o námietkach povinného bez opakovania právneho omylu. Okresný súd je povinný sa zdržať nekonštruktívnych prístupov, ktoré doteraz viedli k neudržateľnému predĺženiu exekučného konania pri schvaľovaní návrhu rozvrhu výťažku.

V.

23. Zistené porušenie základných práv sťažovateľa odôvodňuje to, aby mu okresný súd podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde úplne nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli zastúpením advokátom. Výška náhrady 493,10 eur bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina priemernej mzdy za predchádzajúci polrok (§ 1 ods. 3 v spojení s § 11 ods. 3 vyhlášky). Sťažovateľ má nárok na náhradu za dva úkony právnej služby v roku 2022 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti 2 x 193,83 eur), náhradu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 11,63 eur), k čomu treba podľa § 18 ods. 3 vyhlášky pripočítať daň z pridanej hodnoty 82,18 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júna 2023

Robert Šorl
predseda senátu